

5.05.20 r. i 6.05.20 r.

Pamiętaj o przygotowaniu krótkiej relacji z treści lektury „Dziady” cz. II A. Mickiewicza – 6.05.20 r. i przesłaniu na moją pocztę szkolną.

Temat: Skrótowce i skróty.

Notatka do zeszytu:

1. Skrótowiec to wyraz, który powstał w wyniku skrócenia kilkuwyrazowej nazwy instytucji, państwa, urzędu, organizacji lub partii politycznej, np. *NBP* (Narodowy Bank Polski), *UE* (Unia Europejska), *PAN* (Polska Akademia Nauk). Skrótowce składają się najczęściej z pierwszych liter lub sylab wyrazów tworzących nazwę i są zapisywane wielkimi literami (małymi literami piszemy w nich tylko spójniki i przyimki). Po skrótowcach nie stawiamy kropki, np. *MSWiA* (Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji).
2. Skrótowce dzielą się na:
 - Literowce – utworzone są z pierwszych liter wyrazów ze skracanej nazwy, np. *RP* (wymawiamy: er-pe) – *Rzeczpospolita Polska*, *PRL* (wymawiamy pe-er-el) – *Polska Rzeczpospolita Ludowa*.
 - Głoskowce – utworzone są z pierwszych liter wyrazów ze skracanej nazwy, np. *GUS* (wymawiamy: gus) – Główny Urząd Statystyczny, *WOŚP* (wymawiamy: wośp) – Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy.
 - Grupowce – utworzone są najczęściej z pierwszych sylab wyrazów ze skracanej nazwy; wymawiamy je jak każdy inny polski wyraz, np. *Polfa* – *Polska Farmacja*, *RAFAKO* – *Raciborska Fabryka Kotłów*.
 - Mieszane – utworzone lub wymawiane w sposób charakterystyczny dla przynajmniej dwóch powyższych typów, np. *CBOS* (wymawiamy: ce-bos) – *Centrum Badania Opinii Społecznej*, *PZKol* (wymawiamy: pe-zet-kol) – *Polski Związek Kolarski*.
3. Zapamiętaj:
 - ONZ ujawniła...; GOPR dostał...; PZU ogłosiło...; SGH przyjęła...; w PRL-u (lub PRL); do ZUS-u (lub ZUS); w PZPN-ie (lub PZN).
4. Szczegółowe omówienie zagadnienia: Skrótowce w zdaniu; Odmiana skrótowców – znajdziesz na stronie 323 - „Nowe słowa na start!” (podręcznik) – przeczytaj.
5. Skrót to skrócony zapis wyrazu składający się z jednej litery lub z kilku liter. Czytamy go zazwyczaj jako pełny wyraz. Skróty przeważnie kończą się spółgłoską i zazwyczaj stawiamy po nich kropkę, np. dyr. (dyrektor), godz. (godzina), ż. (żeński).
6. Zapamiętaj: zł, gr, g (gram), kg (kilogram), ha (hektar), m (metr), l (litr), dr (doktor), mgr (magister), ale: pozdrawiam dr. Kowalskiego, gratuluję mgr. Zawadzie, jw. (jak wyżej), cdn. (ciąg dalszy nastąpi), c.o. (centralne ogrzewanie), n.e. (nasza era), n.p.m. (nad poziomem morza), m.st. (miasto stołeczne).
7. Wykonaj ćwiczenia: ćw. 2,3/61; ćw. 8/63; ćw. 11/64.

7.05.20 r.

Temat: Poznajemy fragmenty „Krzyżaków” H. Sienkiewicza.

Notatka:

1. Henryk Sienkiewicz (1846 – 1916) – laureat literackiej Nagrody Nobla – 1905 r. za „znakomite zasługi jako pisarza epickiego”.
2. Spuścizna literacka: nowele – *Janko Muzykant*, *Latarnik*, *Sachem*; powieści historyczne – *Krzyżacy*, *Quo vadis*, *Trylogia (Ogniem i mieczem, Potop, Pan Wołodyjowski)*, powieści obyczajowe – *Rodzina Połanieckich*, powieści podróżniczo – przygodowe – *W pustyni i w puszczy*.
3. Archaizmy – knecht – żołnierz, kotlik – kociołek, .

4. Powieść historyczna przedstawia losy bohaterów na tle obyczajów i wydarzeń z wybranej epoki historycznej.
5. Przyjrzyj się ilustracjom – str. 263 i 264 („Nowe słowa na start!”) – Zygfryd de Löwe modli się w kaplicy zamku w Szczytnie. *Krzyżacy*, reż. Aleksander Ford, 1960; Jurand ze Spychowa przed bramą zamku w Szczytnie. *Krzyżacy*, reż. Aleksander Ford, 1960.
6. Zapoznaj się z poleceniami do fragmentu „Krzyżaków” – Po przeczytaniu – str. 265.
7. Przeczytaj tekst – str. 262 - 265 - „Nowe słowa na strat!”.
8. Zbierz i zapisz w zeszycie argumenty na temat: „Czy zemsta za doznane zło przynosi człowiekowi ulgę?”.
9. Zachęcam do obejrzenia fragmentów ekranizacji *Krzyżaków* w reżyserii Aleksandra Forda.

8.05.20 r.

Temat: Intencja „ja” lirycznego w wierszu J. Twardowskiego „Podziękowanie”.

Notatka:

1. Jan Twardowski – poeta, ksiądz. W młodości był uczestnikiem powstania warszawskiego. Po wojnie prowadził pracę duszpasterską z dziećmi niepełnosprawnymi. W swojej poezji wyrażał zachwyt nad dziełem Boga. Głosił pochwałę prostoty i miłości do wszelkich żywych stworzeń, ukazywał mądrość skrytą w naiwnych dziecięcych pytaniach. Nazywano go Janem od Biedronki. Znany z aforyzmu: „Śpieszmy się kochać ludzi, tak szybko odchodzą”.
2. Przeczytaj wiersz „Podziękowanie” – str. 266 - „Nowe słowa na start”.
3. Zapoznaj się z interpretacją wiersza:
„Podziękowanie” to wiersz – modlitwa dziękczynna do Boga za stworzenie niejednorodnego świata. Podmiot liryczny dziękuje, że *krowy są laciate, psia trawka bladożółta, dziecięcy kolorowe, a pstrągi szaroniebieskie* (epitety). Poeta jest wdzięczny Stwórcy za różnorodność wszystkich elementów świata. W to środowisko fauny i flory wpisany jest człowiek o *piegowatych policzkach*, który *jest niestały, kocha i broni błędów*. W ostatnich dwóch wersach utworu podmiot liryczny reprezentuje zbiorowość (użycie formy pierwszej osoby liczby mnogiej *chcemy, jesteśmy*) i stwierdza, że *jesteśmy (...)* w *kratkę* (przenośnia), czyli dobrzy i źli. Za tę ludzką cechę też jest wdzięczny Bogu. Człowiek powinien być bardziej otwarty na świat, tolerancyjny wobec ludzi, mieć więcej wyobraźni. Jeśli będzie życzliwie i z wnikliwością przyglądał się światu, dostrzeże jego zamierzoną przez Boga różnorodność i odmienność.
4. Zastanów się nad słusznością tezy (nie odpowiadaj): *Świat jest doskonały w swej różnorodności, która pomaga nam zrozumieć drugiego człowieka.*

11.05.20 r.

Temat: Czym jest hejt i jak można mu zapobiec? - „Zapomnieć Różę” (fragmenty).

Notatka:

1. Ciekawostka: Wszystkie obraźliwe, napastliwe i brutalne treści zamieszczane w internecie (np. komentarze, filmiki, obrazki) są uznawane za hejt, czyli mowę nienawiści. Stanowią one przejaw agresji i braku szacunku dla drugiej osoby, dlatego – zamiast wdawać się w polemikę – należy je zgłaszać administratorowi strony. Warto jednak pamiętać, że nie każda krytyka w sieci jest równoznaczna z hejtem. Zawsze mamy prawo do wyrażenia własnego zdania na wybrany temat, o ile używamy racjonalnej argumentacji i kulturalnego języka, nie rozpowszechniamy fałszywych i krzywdzących informacji ani nie obrażamy innych użytkowników internetu.

2. Pojęcia:

- megalomania – przesadne przekonanie o swojej wartości, umiejętnościach,
 - ksenofobia – niechętnie, często wrogie usposobienie do cudzoziemców i cudzoziemszczyzny, obawianie się ich,
 - antysemityzm – postawa wyrażająca dyskryminację, niechęć, wrogość w stosunku do Żydów oraz osób pochodzenia żydowskiego,
 - ślub konkordatowy – jednocześnie cywilny i kościelny,
 - hipokryzja – fałszywość, dwulicowość, obłuda.
3. Przeczytaj fragment „Zapomnieć Różę” - „Nowe słowa na start!” – str. 268 – 270.
4. Zbierz argumenty (4) i zapisz w zeszycie – Czy łatwo jest przeciwstawić się grupie?
5. Sprawdź swoje umiejętności – dla chętnych:
- Napisz rozprawkę, w której odpowiesz na pytanie: Czy łatwo jest krzywdzić ludzi? W argumentacji odnieś się do znanych tekstów literackich, dzieł filmowych i doświadczeń z własnego życia.